

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Majandus- ja kommunikatsiooniminister
määrus
terviktekst
01.10.2010
12.06.2016

Aparatuuri märgistamise ja vastavusmärgi paigaldamise ning nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise kord¹

Vastu võetud 19.10.2005 nr 126
[RTL 2005, 107, 1655](#)
jõustumine 04.11.2005

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
11.06.2007	RTL 2007, 49, 892	20.07.2007
17.09.2010	RT I 2010, 67, 513	01.10.2010

Määrus kehtestatakse «[Elektroonilise side seaduse](#)» § 125 lõike 3 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Määruse reguleerimisala

(1) Määrusega sätestatakse aparatuuri märgistamise ja vastavusmärgi paigaldamise ning nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise kord, nõuetele vastavuse hindamiseks ja tõendamiseks vajalikud vastavushindamise protseduurid ning aparatuuri varustamise nõuded kasutusjuhendi ja muu teabega.

(2) Määruses sätestatud nõudeid ei kohaldata raadioseadmetele, sealhulgas GSM 1900 ja NMT mobiiltelefonidele, IMT-2000 (*International Mobile Telecommunications* – ülemaailmne mobiilsidesüsteem) terminalidele (välja arvatud UMTS terminalid) ning kosmosesidevõrgu ACS satelliittelefonidele, mille kasutamiseks Eesti tolliterritooriumil puuduvad tehnilised võimalused vastava mobiiltelefonivõrgu või kosmoseside katteala puudumise tõttu.

§ 2. Aparatuuri klassifikatsioon

(1) Raadioseadmed ja terminalseadmed, mida võib piiranguteta turule lasta ja kasutusele võtta Euroopa Liidu liikmesriikides, moodustavad seadmeklassi 1. Seadmeklassil 1 puudub seadmeklassi tunnus.

(2) Raadioseadmed, mille turule laskmiseks või kasutusele võtmiseks on Euroopa Liidu liikmesriikides kehtestatud piiranguid, moodustavad seadmeklassi 2 (edaspidi *klass 2*). Klassi 2 tunnus on hoiatusmärk.

2. peatükk APARATUURI MÄRGISTAMINE JA MÄRGISTUSE PAIGALDAMINE

§ 3. Vastavusmärk ja teavitatud asutuse tunnusnumber

(1) «Elektroonilise side seaduse» § 123 nõuetele (edaspidi *põhinõuded*) vastav aparatuur peab olema märgistatud vastavusmärgiga ehk CE-märgisega käesolevas määruses sätestatud korras, arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.08.2008, lk 30–47) artiklis 30 sätestatud üldpõhimõtteid.

[RT I 2010, 67, 513- jõust. 01.10.2010]

(2) Vastavusmärgi kõrgus peab olema vähemalt 5 mm.

[RT I 2010, 67, 513- jõust. 01.10.2010]

(2¹) Lõikes 2 toodud nõuet ei pea järgima aparatuuri puhul, millele selle väikestest mõõtmetest tingituna ei ole 5 mm kõrgusega vastavusmärgi paigaldamine võimalik.

[RT I 2010, 67, 513- jõust. 01.10.2010]

(3) Kui aparatuuri vastavushindamise on §-de 10–12 alusel kaasatud teavitatud asutus, peab vastavusmärgile olema lisatud teavitatud asutuse tunnusnumber. Kui aparatuuri vastavushindamise on kaasatud rohkem kui üks teavitatud asutus, peab märgistus sisaldama kõigi kaasatud teavitatud asutuste tunnusnumbreid.

(4) Tunnusnumber lisatakse vastavusmärgi järele ja see peab olema sama kõrge kui vastavusmärk.

§ 4. Hoiatusmärk

(1) Hoiatusmärk koosneb ringiga ümbritsetud initsiaalset « ! » ja omab määruse lisas kirjeldatud kuju.

(2) Hoiatusmärk lisatakse vastavusmärgi ja teavitatud asutuse tunnusnumbri järele. Hoiatusmärk peab olema sama kõrge kui vastavusmärk.

§ 5. Märgistuse paigaldamine

(1) Turule lastav ja kasutusele võetav aparaat peab olema nõuetekohaselt märgistatud.

(2) Vastavusmärk, teavitatud asutuse tunnusnumber ja hoiatusmärk tuleb kinnitada aparaadile või selle andmeplaadile, kasutusjuhendile ja pakendile nähtavalt, püsivalt ja selgelt eristatavalt.

(3) Lisaks lõikes 2 nimetatud märgistusele peab tootja aparaadile paigaldama märgistuse, mis sisaldab järgmisi aparatuuri identifitseerimiseks vajalikke andmeid:

- 1) aparatuuri tüüp või seeria tähis;
- 2) tootja või aparatuuri turule laskmise eest vastutav isik.

(4) Aparaadile, pakendile või kasutusjuhendile kantud muu märgistus ei tohi varjata vastavusmärgi nähtavust ja loetavust.

(5) Aparatuuri võib jätta märgistamata, kui tema suurus või kasutusotstarve ei võimalda paigaldada määrusega sätestatud nõuetele vastavat märgistust, sellisel juhul paigaldatakse märgistus aparatuuri kasutusjuhendile ja pakendile.

(6) Aparaadile ei või paigaldada märke, tähiseid, sümboleid või muid pealdisi, mis on eksitavad, sealhulgas eksitavalt sarnased vastavusmärgi või toote identifitseerimiseks vajaliku märgistusega.

(7) Kui aparatuuri lahutamatuks osaks on seade, millele tuleb vastavusmärk kinnitada mõne teise seaduse alusel, võib aparatuuri märgistada vastavusmärgiga, kui aparaat vastab kõigile sätestatud nõuetele.

3. peatükk

APARATUURI VASTAVUSHINDAMINE JA NÕUETELE VASTAVUSE TÕENDAMINE

§ 6. Aparatuuri vastavushindamine

(1) Enne aparatuuri turule laskmist või kasutusele võtmist viiakse läbi aparatuuri vastavushindamine, et tõendada aparatuuri vastavust asjakohastele põhinõuetele.

(2) Aparatuuri vastavushindamisel «Elektroonilise side seaduse» § 123 lõike 1 punktis 1 sätestatud nõuetele võib tootja määruses sätestatud vastavushindamise korra asemel kasutada «Elektriohutusseaduse» § 7 lõikes 2 sätestatud korda, kui aparaat kuulub nimetatud seaduse reguleerimisalasse.

[RTL 2007, 49, 892- jõust. 20.07.2007]

(3) Aparatuuri vastavushindamisel kohaldatakse järgmisi §-des 9–12 sätestatud protseduure:

- 1) sisene tootmisohje;
- 2) sisene tootmisohje ja katsed aparatuuri vastavusele «Elektroonilise side seaduse» § 123 lõike 2 nõuetele (edaspidi *aparatuuri erikatsed*);
- 3) tehnilise toimiku esitamine teavitatud asutusele;
- 4) täielik kvaliteedi tagamine.

(4) Terminalseadme, mis ei kasuta oma tööks raadiosagedusi, vastavushindamisel kohaldatakse vastavalt tootja valikule kas §-s 9, 11 või 12 sätestatud protseduure.

(5) Kui aparatuur on valmistatud vastavuses harmoneeritud standarditega, kohaldatakse lõike 4 reguleerimisalast välja jääva raadioseadme suhtes vastavalt tootja valikule kas §-s 10, 11 või 12 sätestatud protseduure.

(6) Kui aparatuur ei ole valmistatud vastavuses harmoneeritud standarditega või kui neid on rakendatud ainult osaliselt, kohaldatakse lõike 4 reguleerimisalast välja jääva raadioseadme suhtes vastavalt tootja valikule §-s 11 või 12 sätestatud protseduure.

§ 7. Vastavusdeklaratsioon

(1) Vastavusdeklaratsioon on tootja või tema volitatud esindaja kirjalik kinnitus, milles tootja deklareerib aparatuuri või selle tüübi vastavust asjakohastele põhinõuetele.

(2) Vastavusdeklaratsioonis esitatakse järgmised andmed:

- 1) tootja nimi ja aadress;
- 2) aparatuuri nimetus, tüüp või mudel;
- 3) viited harmoneeritud standarditele, millele toode vastab;
- 4) kinnitus, et aparatuur vastab asjakohastele põhinõuetele;
- 5) teavitatud asutuse tunnusnumber, kui teavitatud asutus on läbi viinud aparatuuri vastavushindamise (mitme teavitatud asutuse kaasamisel tuleb märkida kõigi asutuste tunnusnumbrid);
- 6) vastavusdeklaratsiooni väljaandmise aeg ja koht;
- 7) väljaandja või tema esindaja nimi ja allkiri.

§ 8. Tehniline dokumentatsioon

(1) Tehnilise dokumentatsiooni põhjal peab olema võimalik hinnata, kas aparatuur vastab asjakohastele põhinõuetele. Tehniline dokumentatsioon peab vajalikul määral käsitlema aparatuuri projekteerimist, valmistamist ja kasutamist ning selles peavad sisalduma:

- 1) aparatuuri üldkirjeldus;
- 2) projekteerimis-, valmistamis- ja aparatuuri koostisosade ja muu taolise tööjoonised ja elektriskeemid;
- 3) jooniste ja skeemide ning aparatuuri tööpõhimõtete mõistmiseks vajalikud kirjeldused ja selgitused;
- 4) loetelu harmoneeritud standarditest, mida on täielikult või osaliselt aparatuuri valmistamisel järgitud või kui standardeid pole järgitud, siis kirjeldus muudest meetmetest, mida on rakendatud aparatuuri nõuetele vastavuse tagamiseks;
- 5) projekteerimisarvutuste tulemused, sooritatud uuringud ja muu taoline informatsioon;
- 6) katseprotokollid.

(2) Tootja või tema volitatud esindaja peab säilitama vastavusdeklaratsiooni koopia koos tehnilise dokumentatsiooniga.

(3) Tootja peab rakendama kõiki vajalikke meetmeid, tagamaks valmistamisprotsessiga aparatuuri vastavuse tehnilises dokumentatsioonis toodud andmetele ja aparatuurile sätestatud nõuetele.

§ 9. Sisene tootmisohje

(1) Käesoleva protseduuri kohaselt tootja või tema volitatud esindaja tagab ja deklareerib, et aparatuur vastab asjakohastele põhinõuetele.

(2) Tootja või tema volitatud esindaja peab aparatuuri nõuetele vastavuse tõendamiseks paigaldama aparatuurile vastavusmärgi ja koostama kirjaliku vastavusdeklaratsiooni ja tehnilise dokumentatsiooni.

(3) Tehnilist dokumentatsiooni ja vastavusdeklaratsiooni koopia peab tootja või tema volitatud esindaja säilitama järelevalveasutustele kättesaadavalt kümme aastat pärast viimase toote valmistamist. Kui tootja või tema volitatud esindaja ei asu Euroopa Liidu liikmesriigis, on tehnilise dokumentatsiooni ja vastavusdeklaratsiooni koopia kättesaadavuse tagamise kohustus isikul, kes lasi aparatuuri turule.

§ 10. Aparatuuri erikatsed

(1) Tootja või tema volitatud esindaja hindab ja tõendab vastavalt §-s 9 sätestatud protseduurile, et aparatuur vastab asjakohastele põhinõuetele ning viib lisaks läbi aparatuuri erikatsed.

(2) Tootja peab iga aparatuuri tüübi puhul tegema kõik aparatuuri erikatsed. Tootja võib lasta need katsed teha kellelgi teisel. Kui katsed ei ole harmoneeritud standardites määratletud, vastutab nimetatud katsete määratlemise eest tootja valitud teavitatud asutus. Teavitatud asutus peab arvesse võtma koos tegutsevate teavitatud asutuste varaseimaid otsuseid.

(3) Tootja, tema volitatud esindaja või isik, kes vastutab aparatuuri turule laskmise eest, peab kinnitama, et aparatuuri erikatsed on tehtud ja aparaat vastab põhinõuetele, ning märgistama aparatuuri tootmisprotsessi käigus vastavalt käesolevas määruses sätestatud nõuetele.

§ 11. Tehnilise toimiku esitamine teavitatud asutusele

(1) Käesoleva protseduuri kohaselt tootja või tema volitatud esindaja hindab ja tõendab, et aparaat vastab asjakohastele põhinõuetele vastavalt § 10 ja käesoleva paragrahvi sätetele.

(2) Tehnilise toimiku moodustavad kinnitus aparatuuri erikatsete eduka läbimise kohta, vastavusdeklaratsioon ja tehniline dokumentatsioon.

(3) Tootja, tema volitatud esindaja või isik, kes vastutab aparatuuri turule laskmise eest peab esitama tehnilise toimiku ühele või mitmele teavitatud asutusele. Igale teavitatud asutusele teatatakse kõigi teiste teavitatud asutuste nimed, kellele tehniline toimik on saadetud.

(4) Teavitatud asutus peab tehnilise toimiku läbi vaatama. Kui aparatuuri vastavus nõuetele on asjakohaselt tõestatud, võib teavitatud asutus hiljemalt neli nädalat pärast tehnilise toimiku kättesaamist esitada selle kohta vastava arvamuse. Kui aparatuuri vastavus põhinõuetele ei ole asjakohaselt tõendatud, peab teavitatud asutus esitama nimetatud arvamuse tootjale, tema volitatud esindajale või isikule, kes vastutab aparatuuri turule laskmise eest, ning teavitama sellest teisi teavitatud asutusi, kellele tehniline toimik on saadetud.

(5) Teavitatud asutuse arvamuse kättesaamisel või pärast nelja nädala möödumist võib aparatuuri turule lasta vastavalt «Elektroonilise side seaduse» § 122 sätetele.

(6) Tootja, tema volitatud esindaja või isik, kes vastutab seadmete turule laskmise eest, peab säilitama tehnilist toimikut kontrollimiseks kõigi liikmesriikide asjaomaste ametiasutuste jaoks vähemalt kümme aastat pärast viimase seadme valmistamist.

§ 12. Täielik kvaliteedi tagamine

(1) Täielik kvaliteedi tagamine on protseduur, mille käigus tootja tagab ja deklareerib, et aparaat vastab asjakohastele põhinõuetele.

(2) Tootja peab paigaldama aparatuurile 2. peatükis sätestatud märgistuse ja koostama kirjaliku vastavusdeklaratsiooni.

(3) Tootja peab toimima heakskiidetud kvaliteedisüsteemi kohaselt aparatuuri kavandamisel ja valmistamisel ning aparatuuri vastavushindamisel ja katsetustel ning alluma §-s 16 sätestatud teavitatud asutuse järelevalvele.

§ 13. Kvaliteedisüsteemi heakskiitmine

(1) Kvaliteedisüsteemi heakskiitmiseks peab aparatuuri tootja esitama taotluse teavitatud asutusele. Taotlus peab sisaldama:

- 1) kõiki asjakohaseid andmeid aparatuurist;
- 2) kvaliteedisüsteemi puudutavat dokumentatsiooni.

(2) Kvaliteedisüsteem peab tagama, et aparaat vastab kõigile asjakohastele põhinõuetele. Kõik tootja poolt vastu võetud elemendid, nõuded ja sätted peavad olema dokumenteeritud süstemaatilisteks ja täpseteks kirjalikeks toiminguteks, protseduurideks ja juhenditeks. Kvaliteedisüsteemi dokumentatsioon peab võimaldama protseduuriliste ja kvaliteedialaste abinõude, nagu kvaliteediprogrammide, plaanide, käsiraamatute ja protokollide ühest tõlgendamist.

(3) Lõikes 2 nimetatud dokumentatsioonis peavad olema piisaval määral kajastatud:

- 1) kvaliteedialased eesmärgid ja organisatsiooni struktuur, juhtkonna vastutus- ja haldusala projekti ja aparatuuri kvaliteedi osas;
- 2) projekteerimist puudutavad tehnilised kirjeldused, kaasa arvatud kohaldatavad harmoneeritud standardid ja kui ei kohaldata harmoneeritud standardeid, siis meetmed tagamiseks aparatuuri vastavust põhinõuetele;
- 3) aparatuuri projekteerimisel kasutatavad projekteerimise kontrolli- ja projekti tõendamise meetodid;
- 4) vastavad tootmise, kvaliteedi kontrolli ja kvaliteedi tagamise meetodid, kasutatavad protsessid ja süsteemsed meetmed;
- 5) katsed ja kontrollimised, mida tehakse enne toote valmistamist, valmistamise ajal ja pärast valmistamist, ja nende katsete ja kontrollide tegemise sagedused ning võimaluse korral enne tootmist tehtud katsete tulemused;
- 6) meetmed, mille abil tagatakse, et katseteks ja uuringuteks vajalike vahendite kasutamisel järgitakse katsete ja uuringute tegemiseks kehtestatud asjaomaseid nõudeid;
- 7) kvaliteediaruanded, nagu uuringuandmed, kontrolli protokollid, katsetus- ja kalibreerimisandmed ning aruanded asjaomaste töötajate erialase pädevuse kohta;
- 8) projekteerimise ja aparatuuri nõutava kvaliteedi järelevalve vahendid ning kvaliteedisüsteemi tõhus toimimine.

§ 14. Teavitatud asutuse kohustused kvaliteedisüsteemi hindamisel

(1) Teavitatud asutus peab hindama kvaliteedisüsteemi, et teha kindlaks, kas see vastab §-s 13 sätestatud nõuetele ja tagab aparatuuri vastavuse põhinõuetele. Eeldatakse, et kvaliteedisüsteemi osa, mis vastab harmoneeritud standardite nõuetele, vastab ka §-s 13 sätestatud nõuetele.

(2) Hindamist teostavas töögrupis peab olema vähemalt üks liige, kellel on kogemusi antud aparatuuri tehnoloogia hindamisel.

(3) Hindamismenetlus peab sisaldama kontrollkäiku aparatuuri tootja valdustesse.

(4) Hindamise tulemustest teatatakse tootjale. Teates peab sisalduma hindamise tulemuste kokkuvõte ja motiveeritud lõpphinnang. Hindamise tulemusi peab olema võimalik vaidlustada.

§ 15. Kvaliteedisüsteemi järgimine ja muutmine

(1) Tootja kohustub täitma heakskiidetud kvaliteedisüsteemist tulenevaid kohustusi ja hoidma kvaliteedisüsteemi piisaval tasemel nii, et see püsiks efektiivsena.

(2) Tootja või tootja volitatud esindaja peab teatama kvaliteedisüsteemi heaks kiitnud teavitatud asutusele kõigist kvaliteedisüsteemi planeeritavatest muudatustest.

(3) Teavitatud asutus peab hindama planeeritavaid muudatusi ja otsustama, kas muudetud kvaliteedisüsteem vastab § 13 nõuetele või on vaja sooritada kogu süsteemi uus hindamine. Teavitatud asutus esitab selle kohta tootjale hindamise tulemuste kokkuvõtte ja motiveeritud seisukoha.

§ 16. Teavitatud asutuse poolne kvaliteedisüsteemi järelevalve

(1) Teavitatud asutuse poolse järelevalve eesmärgiks on tagada, et aparatuuri tootja täidaks heakskiidetud kvaliteedisüsteemist tulenevaid kohustusi nõuetekohaselt.

(2) Tootja peab võimaldama teavitatud asutusele järelevalve eesmärgil juurdepääsu aparatuuri valmistamis-, kontrollimis-, katsetus- ja ladustuskohtadesse ning andma teavitatud asutuse käsutusse kogu vajaliku informatsiooni, sealhulgas:

- 1) kvaliteedisüsteemi puudutava dokumentatsiooni;
- 2) projekteerimist puudutava kvaliteedisüsteemi kvaliteediprotokollid, nagu analüüside, arvutuste, katsete jmt tulemused;
- 3) valmistamist puudutava kvaliteedisüsteemi kvaliteediprotokollid, nagu kontrolli, katsete ja kontrollide ja kalibreerimiste andmed, samuti andmed personali kvalifikatsiooni kohta.

(3) Tagamaks, et tootja säilitab ja rakendab heakskiidetud kvaliteedisüsteemi, peab teavitatud asutus kvaliteedisüsteemi perioodiliselt kontrollima. Pärast kontrolli peab teavitatud asutus esitama tootjale sellekohase aruande.

(4) Teavitatud asutus võib tootjat ette teatamata kontrollida. Selliste kontrollkäikude ajal võib teavitatud asutus teha või lasta teha katseid, et kontrollida kvaliteedisüsteemi nõuetekohast toimimist. Pärast kontrolli peab teavitatud asutus esitama tootjale sellekohase aruande ja kui tehti katsetusi, siis ka katsetuste aruande.

§ 17. Kvaliteedisüsteemi puudutavate dokumentide hoidmine

(1) Tootja peab kümme aastat arvates viimase toote valmistamisest säilitama:

- 1) paragrahvi 13 lõikes 1 nimetatud dokumente;
- 2) paragrahvi 15 lõikes 2 nimetatud muudatusi sisaldavaid dokumente;
- 3) paragrahvi 15 lõikes 3 ning § 16 lõigetes 3 ja 4 nimetatud teavitatud asutuse otsuseid ja aruandeid.

(2) Teavitatud asutus peab võimaldama teistel teavitatud asutustel kasutada teavet kvaliteedisüsteemi kohta tehtud otsuste ja aruannete kohta.

4. peatükk

APARATUURI KASUTUSJUHEND JA TEAVE

§ 18. Nõuded aparatuuri kasutusjuhendile ja muule nõutavale teabele

(1) Aparatuuril, kasutusjuhendis või pakendil peab olema teave aparatuuri kasutusotstarbe kohta.

(2) Koos aparatuuriga tuleb esitada vastavusdeklaratsiooni koopia. Vastavusdeklaratsiooni koopia võib jätta esitamata, sel juhul tuleb kasutusjuhendile või pakendile lisada teave, kus tootja kinnitab aparatuuri vastavust Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiivi (EÜ) nr 1999/5 raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete ning nende nõuetekohasuse vastastikuse tunnustamise kohta (EÜT L 91, 07.04.1999, lk 10–28) asjakohastele nõuetele. Nimetatud teabele peab olema lisatud interneti või postiaadress, kust on võimalik saada vastavusdeklaratsiooni koopia.

(3) Klass 2 raadioseadme kasutusjuhendis ja pakendil peab olema piisav teave selleks, et teha kindlaks liikmesriik või liikmesriigi geograafiline piirkond, kus raadioseade on kasutamiseks ette nähtud. Kui mõnes Euroopa Liidu liikmesriigis on raadioseadme kasutamiseks nõutav luba, kvalifikatsioonitunnistus või piiratakse raadioseadme kasutamist muul viisil, peab kasutusjuhendile või pakendile olema lisatud vastav kirjalik teave.

(4) Terminalseadme puhul peab kasutusjuhendil ja pakendil olema teave, et teha kindlaks sidevõrgu liidese tüüp, millega ühendamiseks seade on mõeldud.

(5) Lõigetes 1–4 nõutav teave peab olema loetav, arusaadav ja üheselt mõistetav ning esitatud eesti keeles.

5. peatükk LÕPPSÄTTED

§ 19. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

¹ Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv (EÜ) nr 1999/5 raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete ning nende nõuetekohasuse vastastikuse tunnustamise kohta (EÜT L 91, 07.04.1999, lk 10–28), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EÜ) nr 1882/2003 EÜ asutamislepingu artiklis 251 osutatud menetlusele vastavates õigusaktides sätestatud rakendusvolituste kasutamisel komisjoni abistavaid komiteesid käsitlevate sätete kohandamise kohta nõukogu otsusega 1999/468/EÜ (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1–53).

Majandus- ja kommunikatsiooniministri
19. oktoobri 2005. a määruse nr 126
«Aparatuuri märgistamise ja vastavusmärgi
paigaldamise ning nõuetele vastavuse
hindamise ja tõendamise kord»
lisa

HOIATUSMÄRGI KUJU

Hoiatusmärk peab vastama järgmisele kujule:

